

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 452

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 12 juni 2023

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Nationale Loterij - Verdeling winsten en subsidies

Vanaf het begrotingsjaar 2002 kan de Vlaamse Gemeenschap subsidies toekennen met middelen uit de winst van de Nationale Loterij. Op vrijdag 2 juni hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan een nieuw besluit dat de verdeling van de winsten en de toekenning van subsidies regelt. Het nieuwe besluit moet het besluit van 8 november 2002 houdende de voorwaarden tot toekenning van subsidies afkomstig van de over de Vlaamse Gemeenschap verdeelde winst van de Nationale Loterij vervangen.

Graag had ik enkele vragen gesteld over de verdeling van de winsten van de Nationale Loterij en de toekenning van de subsidies in de voorbije jaren.

1. Kan de minister voor 2021, 2022 en 2023 de exacte verdeling van de winsten van de Nationale Loterij meedelen en daarbij ook het aandeel dat de Vlaamse Gemeenschap ontving om te verdelen?
2. Kan de minister meedelen wat de verdeling was van de middelen/subsidies tussen de diverse Vlaamse beleidsdomeinen?
3. Artikel 2 van het besluit van 2002 stelt in paragraaf 1 dat de subsidies alleen kunnen worden toegekend aan publiekrechtelijke rechtspersonen, verenigingen zonder winstoogmerk, stichtingen, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en vennootschappen met sociaal oogmerk, evenals aan de inrichtende machten, bedoeld in artikel 24, §4, van de Grondwet. Paragraaf 2 van dat artikel stelt dat in afwijking van het bepaalde in paragraaf 1 subsidies eveneens kunnen worden toegekend aan elke privaatrechtelijke rechtspersoon wat de productie van films betreft en aan elke persoon, als het gaat om prijzen en beurzen.

Kan de minister de lijst meedelen van alle ontvangers van die subsidies in de jaren 2021 en 2022 met telkens vermelding van de ontvangen bedragen en daarbij uitsplitsen tussen a) publiekrechtelijke rechtspersonen, b) vzw's, c) stichtingen, d) internationale verenigingen zonder winstoogmerk, e) vennootschappen met sociaal oogmerk, f) de inrichtende machten (uit het onderwijs), g) privaatrechtelijke rechtspersonen wat de productie van films betreft en h) privaatrechtelijke personen voor prijzen en beurzen?

4. Hoe evalueert de minister die gegevens?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (321), Ben Weyts (633), Zuhair Demir (840), Matthias Diependaele (452), Jo Brouns (683)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 452 van 12 juni 2023

van **CHRIS JANSSENS**

1. Tabel 1 biedt een overzicht van de voorlopige en de definitieve winstverdelingen van de Nationale Loterij zoals bedoeld in artikel 62bis van de bijzondere financieringswet (BFW).

Met betrekking tot de voorlopige winstverdeling zijn de cijfers beschikbaar (raadpleegbaar via Koninklijke Besluiten gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad) tot en met dienstjaar 2022. Voor het dienstjaar 2023 werd de voorlopige winstverdeling van het dienstjaar 2022 gecontinueerd.

Met betrekking tot de definitieve winstverdeling zijn de cijfers beschikbaar (eveneens raadpleegbaar via Koninklijke Besluiten gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad) tot en met dienstjaar 2021. Voor het dienstjaar 2022 werd de voorlopige winstverdeling van het dienstjaar 2022 gecontinueerd.

Tabel 1 biedt tevens het overzicht van de effectieve en verwachte (kas)ontvangsten van de begrotingsjaren 2021 tot en met 2023 van de Vlaamse Gemeenschap. Voor de begrotingsjaren 2021 en 2022 bedragen de ontvangsten respectievelijk 34,8 en 35,4 miljoen euro. Het cijfer voor het begrotingsjaar 2023 betreft een raming. De effectieve ontvangst 2023 zal immers mede bepaald worden door (1) de grootte van de definitieve winstverdeling van het dienstjaar 2022 (ten belope van 20%), en (2) het verschil (ten belope van 80%) tussen de definitieve en de voorlopige winstverdeling van het dienstjaar 2022.

Tabel 1. Winstverdeling en ontvangsten Vlaamse Gemeenschap (in euro)

Voorlopige winstverdeling dienstjaar	2020	2021	2022	2023
Datum afkondiging KB voorlopig winstverdelingsplan	16/07/2020	07/10/2021	10/11/2022	
Vlaamse Gemeenschap	30.370.162,00	32.896.994,00	32.987.871,00	32.987.871,00
Franse Gemeenschap	20.047.625,00	21.520.477,00	21.429.600,00	
Duitstalige Gemeenschap	428.533,00	462.529,00	462.529,00	
Totaal	50.846.320,00	54.880.000,00	54.880.000,00	

Definitieve winstverdeling dienstjaar	2020	2021	2022	2023
Datum afkondiging KB definitief winstverdelingsplan	13/07/2021	14/07/2022		
Vlaamse Gemeenschap	32.779.452,00	35.364.269,00	32.987.871,00	
Franse Gemeenschap	21.638.019,00	23.134.513,00		
Duitstalige Gemeenschap	462.529,00	497.218,00		
Totaal	54.880.000,00	58.996.000,00		

Ontvangsten Vlaamse Gemeenschap		2021	2022	2023
80% van de voorlopige winstverdeling jaar t		26.317.595,20	26.390.296,80	26.390.296,80
20% van de definitieve winstverdeling jaar t-1		6.555.890,40	7.072.853,80	6.597.574,20

80% van het verschil tussen definitieve en voorlopige winstverdeling jaar t-1		1.927.432,00	1.973.820,00	0,00
Totaal ontvangsten VG		34.800.917,60	35.436.970,60	32.987.871,00

2-3. De in de BFW voorziene winstdeling van de Nationale Loterij is een onvoorwaardelijke dotatie, net zoals de andere dotaties. De BFW bepaalt niet waaraan de gemeenschappen deze middelen moeten besteden.

Oorspronkelijk werden de middelen van de Nationale Loterij verdeeld vanuit een provisie-artikel binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting. Overeenstemmend het Algemeenheidsbeginsel van de begroting, is dit systeem gefaseerd verlaten (in 2011 voor het vast gedeelte en in 2015 voor het variabel gedeelte van de Lottomiddelen). Het Algemeenheidsbeginsel of Universaliteitsbeginsel houdt in dat de begroting alle ontvangsten en alle uitgaven omvat zonder onderlinge compensatie. In artikel 15 §1 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (VCO) wordt verwezen naar de algemeenheid van de begroting, namelijk: "§1. De gezamenlijke ontvangsten zijn bestemd voor de gezamenlijke uitgaven."

De algemeenheid van de begroting heeft als logisch gevolg het principe van de niet-affectatie of niet-bestemming van bepaalde ontvangsten aan bepaalde uitgaven. De algemeenheid van de ontvangsten vereist immers dat het geheel van de ontvangsten van de overheid één massa vormt die, ongeacht oorsprong of aard ervan, moet dienen tot dekking van het totaal van de uitgaven.

Overeenstemmend het Algemeenheidsbeginsel van de begroting wordt het vaste gedeelte (van de winstverdeling) rechtsreeks begroot op de destijds betrokken artikelen. Er is dus geen band meer tussen bepaalde uitgaven en de geassocieerde inkomsten vanuit de Nationale Loterij. De Loterij-ontvangsten zijn dus niet geormerkt en zijn één en ondeelbare kredieten waarover de bevoegde Vlaamse ministers beschikken. De betrokken Vlaamse ministers beslissen autonoom over de bestemming of het inzetten van hun krediet.

4. Gelet op het voorgaande, kan er geen evaluatie van de specifieke lotto-middelen worden gemaakt. Dat neemt evenwel niet weg dat de Vlaamse begroting volgens de principes van het prestatie-geïntegreerd begroten wordt opgesteld. Daarbij worden de middelen indirect gekoppeld aan de verwachte prestaties en wordt tevens de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid periodiek geëvalueerd. Op die manier ontstaat er een grotere symbiose tussen beleid en begroting. We hebben de voorbije jaren ingezet op diverse instrumenten die het evaluatiegericht denken in het algemeen versterken (denk maar aan brede heroverwegingen, uitgaventoetsingen, ...). Al die instrumenten moeten de komende jaren nog betere inzichten geven in de prestaties die we met onze uitgaven bereiken.